

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
EUROPOS REIKALŲ KOMITETO
NUOMONĖ

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJOS DĖL ŽALIOSIOS KNYGOS DĖL EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVOS

Dokumento Nr.: KOM (2009) 622 galutinis

Pasiūlymo aktualumas Lietuvai: **aktualus**

2010 m. sausio 22 d.

Vilnius

<...>

2. Komiteto narys, atsakingas už dalyvavimą pozicijos rengimo ir derinimo procese (išvados rengėjas): V.P. Andriukaitis.

3. Vyriausybės ar už pozicijos rengimą atsakingos institucijos parengta ar aprobuota pozicija: Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2010 m. sausio 15 d. pozicija Nr. POZ-2.

4. Kitų komitetų (komisijų) išvados ar papildoma informacija dėl pozicijos:

Komitetas	Turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
1. Teisės ir teisėtvarkos komitetas	Nėra prieštaravimo subsidiarumo ir proporcingumo principams. <i>Komitetas įvertino Lietuvos Respublikos poziciją dėl Žaliosios knygos dėl Europos piliečių iniciatyvos ir pritaria jai.</i> <i>Komitetas pažymi, kad suteikus Europos Sąjungos piliečiams teisę tiesiogiai kreiptis į Europos Komisiją, siūlant parengti naujas politikos iniciatyvas, Europos Sąjungos piliečių balsas taps svaresnis, tai Europos Sąjungą praturtins nauju aspektu ir papildys su Europos Sąjungos pilietybe susijusias teises, sustiprins visuomenės diskusijas aktualiais visai Europos Sąjungai klausimais ir sustiprins piliečių ir organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimą</i>	Pritarti	

	<p>kuriant Europos Sąjungos politiką.</p> <p>Tačiau <i>Komitetas taip pat mano</i>, kad pirminėje iniciatyvos registravimo stadijoje, tai yra dar iniciatyvos autoriui nepradėjus rinkti parašų, turėtų būti sprendžiama, ar teikiamas pasiūlymas yra ES kompetencijos klausimas.</p> <p><i>Be to, Komitetas siūlo</i> numatyti iniciatyvos atšaukimo galimybę.</p>		
<p>2. Žmogaus teisių komitetas</p>	<p>1. Iš esmės pritarti Teisingumo ministerijos 2010 m. sausio 15 d. pozicijai.</p> <p>2. Komitetas siūlo Lietuvos Respublikos pozicijoje atkreipti dėmesį į šiuos aktualius klausimus dėl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - galimybės asmeniui, parėmusiam piliečių iniciatyvą, atsisakyti savo parašo; - galimybės apjungti piliečių iškeltas iniciatyvas; - piliečių iniciatyvos teksto vertimo į visas Europos Sąjungos šalių narių kalbas. 	<p>Pritarti</p>	

5. Seimo narių komitetui raštu pateikti pasiūlymai ir pastabos: nepateikta.

6. Valstybės institucijų ir vietos savivaldos institucijų, kitų suinteresuotų asmenų pateikti pasiūlymai, pastabos: svarstyta 2010 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos nuomonė.

7. Ekspertų, konsultantų, specialistų nuomonė ar išvada: svarstyta 2010 m. sausio 14 d. Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išvada.

8. Komiteto sprendimas:

1. Komitetas, susipažinęs su Žaliaja knyga dėl Europos piliečių iniciatyvos, būdamas įsitikinęs, kad šiuo svarbiu klausimu reikia pareikšti komiteto nuomonę pačiame ankstyvajame etape, atsižvelgdamas į Teisės ir teisėtvarkos bei Žmogaus teisių komitetų išvadas, iš esmės pritaria Teisingumo ministerijos pateiktai pozicijai dėl Žaliosios knygos dėl Europos piliečių iniciatyvos.

2. Apsvarstęs Europos Komisijos pateiktus klausimus viešosios konsultacijos procese, komitetas mano, kad:

- būtina užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp europinės iniciatyvos reprezentatyvumo ir realios galimybės piliečiams pasinaudoti savo iniciatyvos teise.
- (1–2) Ne mažiau kaip trečdalis valstybių narių (užtikrinant kuo platesnį geografinį atstovavimą ir didelių, vidutinių ir mažų valstybių pusiausvyrą), kurių surenkamų piliečių parašų kiekviename valstybėje narėje skaičius sudarytų ne mažiau kaip 0,2 % visų tos valstybės narės gyventojų, ribos

nustatymas leistų užtikrinti efektyvų iniciatyvos veikimą praktikoje, sudarydamas piliečiams realią galimybę pasinaudoti šia iniciatyvos teise, ir kartu užtikrintų iniciatyvos reprezentatyvumą bei atspindėtų visuotinį europinį interesą;

- (3) Europos Sąjungos (ES) valstybių narių piliečių, norinčių paremti iniciatyvą, amžiaus susiejimas su balsavimo teise Europos Parlamento (EP) rinkimuose pagal valstybių narių teisę atspindėtų bendrąjį principą, kad piliečiai, turintys teisę balsuoti EP rinkimuose, galėtų paremti piliečių iniciatyvą.
 - (4) Siekiant suteikti pilietinei visuomenei kuo daugiau galimybių, skatinti ją tiesiogiai dalyvauti ES gyvenime ir sprendžiant jai aktualias problemas, minimalius iniciatyvos formos ir formulavimo reikalavimus tikslinga susieti su reikalavimu aiškiai (nedviprasmiškai) išdėstyti keliamos problemos esmę, tikslus, kurių siekiama, ir siūlomas priemones, kurių reikės imtis.
 - (5) Dėl parašų rinkimo, tikrinimo ir autentiškumo nustatymo reikalavimų pakaktų galiojančių nacionalinės teisės normų, kurios galėtų būti papildytos atsižvelgiant į tai, kad ES lygmeniu atsirado naujas europinių iniciatyvų reguliavimas. Parašo anuliavimą taip pat siūlytina vertinti pagal nacionalinę teisę.
 - Siekiant pasinaudoti informacinių technologijų galimybėmis ir užtikrinti prienamumą, sudaryti galimybę piliečių iniciatyvą paremti internetu, ypač daug dėmesio skiriant duomenų apsaugos reikalavimų, saugumo ir parašų autentiškumo užtikrinimui. Lietuvoje tam galėtų būti naudojama elektroninio parašo infrastruktūra.
 - (6) Atsižvelgiant į tai, kad parašai turi būti renkami ne vienoje ES valstybėje narėje, ir į veiklos visos ES mastu sudėtingumą, manytina, kad maksimalus vienu metų laikotarpis būtų proporcingas ir tinkamas.
 - (7) Siekiant, kad būtų užtikrintas proceso atvirumas, viešumas ir veiksmingumas, Europos Komisija (EK) turėtų:
 - atlikti pirminį įvertinimą, ar iniciatyva registruotina;
 - sudaryti galimybę registruoti iniciatyvą EK šiam tikslui skirtoje interneto svetainėje, nes tai leistų visoje ES vienu metu oficialiai pradėti parašų rinkimą;
 - užtikrinti iniciatyvos teksto vertimą į visas oficialiąsias ES kalbas;
 - paskelbti tam skirtoje svetainėje Europos piliečių iniciatyvą visomis oficialiosiomis ES kalbomis ir tai laikyti parašų rinkimo termino skaičiavimo pradžia, kad būtų užtikrinta galimybė savo nuomonę pareikšti atskirų valstybių narių piliečiams;
 - tam skirtoje interneto svetainėje paskelbti instrukcijas, kaip galima paremti atskirą iniciatyvą,
 - numatyti Europos Komisijos finansinę paramą iniciatyvai viešinti.
- Keltinas klausimas ir dėl parašų rinkimo laikotarpio pabaigos fiksavimo, ypač tais atvejais, kai nėra pasibaigęs maksimalus parašų rinkimo laikotarpis.

- (8) Siekiant užtikrinti Europos piliečių iniciatyvų skaidrumą ir demokratinę atskaitomybę bei apginti piliečių, ketinančių pritariti siūlomai iniciatyvai, interesus, iniciatyvų organizatoriai turėtų viešai skelbti informaciją apie gautą paramą ir finansavimą per visą iniciatyvos įgyvendinimo laikotarpį ir pateikti aiškia informaciją apie iniciatyvos organizatorius.
 - (9) Europos Komisija turėtų išnagrinėti piliečių iniciatyvą per ne ilgiau kaip šešis mėnesius.
 - (10) Siekiant išvengti pasikartojančių iniciatyvų ir taupyti valstybių narių ir ES lėšas, tikslinga nustatyti laikotarpį, po kurio būtų galima pakartotinai teikti iniciatyvą. Taip pat svarstytinas panašių iniciatyvų sujungimo klausimas.
- 9. Komiteto narių (ne mažiau kaip 3) atskirosi nuomonė: negauta.**

Komiteto pirmininkas

Česlovas Vytautas Stankevičius

Tikra
Seimo Europos reikalų komiteto biuras
2010-01-29